

Sygnatura akt IV Ka 794/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniach 6 lutego, 13 marca i 5 kwietnia 2018 roku

sprawy E. U.

syna A. i J. z domu H.

urodzonego (...) w J.

oskarżonego z art. 180a kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 13 października 2017 roku, sygnatura akt III K 607/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązuje oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby na piśmie co 3 (trzy) miesiące;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. U. z Kancelarii Adwokackiej w W. 723,24 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 794/17

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu wniósł akt oskarżenia przeciwko E. U. oskarżając go o to, że:

w dniu 17 maja 2017r. w W. woj. (...) kierował po drodze publicznej pojazdem marki o (...) o nr rej (...) pomimo wydanej przez Starostę (...) decyzji z dnia 07.01.2016r. nr (...) o cofnięciu uprawnień wg kat B nr prawa jazdy (...), tj. o czyn z art. 180a kk.

Wyrokiem z dnia 13 października 2017 roku (sygnatura akt III K 607/17) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I. Oskarżonego E. U. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 180a kk i za czyn ten na podstawie powołanego przepisu wymierzył mu karę 2 / dwóch/ miesięcy pozbawienia wolności , której wykonanie na podstawie art. 69§1 i §2 kk w zw. z art. 70 §1 kk zawiesił warunkowo tytułem próby na okres roku,

II. zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych, poniesione wydatki zaliczając na rachunek Skarbu Państwa i nie wymierzył mu opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator, zaskarżając wyrok w zakresie całości rozstrzygnięcia o karze na niekorzyść oskarżonego, zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na niesłusznym przyjęciu przez Sąd, iż w stosunku do E. U. istnieje pozytywna prognoza kryminologiczna uzasadniająca warunkowe zawieszenie wykonana orzeczonej kary pozbawienia wolności, podczas gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego oraz okoliczności podmiotowo-przedmiotowych wskazujących na to, że oskarżony zarzucanego mu czynu dopuścił się po upływie niespełna dwóch miesięcy od skazania za popełnienia takiego samego przestępstwa, obecnie prowadzone jest kolejne postępowanie o czyn z art. 180a kk, działał z zamiarem bezpośrednim, umyślnie, z wyraźnym lekceważeniem norm prawnych prowadzi do wniosku, że wymierzenie kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem nie zapobiegnie powrotowi do przestępstwa, a nadto nie będzie prowadziło do prawidłowego oddziaływania w zakresie kształtowania świadomości prawnej,

a podnosząc powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie E. U. kary 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 410 kpk, poprzez przyjęcie za podstawę wyroku okoliczności nieujawnionej w toku rozprawy, tj. okoliczności prowadzenia pojazdu przez oskarżonego na drodze publicznej, mimo faktu, iż ta okoliczność nie wynika z materiału sprawy, a powyższe uchybienie mogło mieć wpływ na treść wyroku w zakresie niezasadnego przypisania oskarżonemu jednego ze znamion czynu zabronionego;

2. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 167 kpk, poprzez niezwyfikowanie z urzędu przez Sąd twierdzeń powoda, dotyczących jego skomplikowanej sprawy związanej z odzyskaniem uprawnień kierowcy i tym samym nie wzięcie ich pod uwagę na korzyść oskarżonego przy określaniu rodzaju i wymiaru kary, a powyższe uchybienie mogło mieć wpływ właśnie na rodzaj i wymiar kary,

a podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Na rozprawie odwoławczej w dniu 5 kwietnia 2018 roku obrońca oskarżonego poparł wniesioną apelację, z tym, że zmodyfikował wniosek końcowy i wniósł o uniewinnienie oskarżonego. Oświadczył nadto, iż koszty obrony z urzędu nie zostały opłacone i wniósł o ich zasądzenie w kwocie 743,90 zł.

Prokurator poparł apelację prokuratora rejonowego i wniosek w niej zawarty. Na wypadek nieuwzględnienia wniosku apelacji, złożył wniosek alternatywny o orzeczenie obowiązku z art. 72§1 pkt 1 kk tj. informowanie sądu o przebiegu próby na piśmie co trzy miesiące, ponadto wniósł na podstawie art. 72§1 pkt 8 kk o nałożenie obowiązku respektowania

decyzji Starosty (...) o cofnięciu uprawnień w okresie obowiązywania tej decyzji. Ponadto wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego.

Obrońca oskarżonego wniósł o nieuwzględnienie apelacji prokuratora.

Sąd okręgowy zważył:

kontrola instancyjna wydanego wyroku wykazała, iż koniecznym stała się częściowa zmiana zaskarżonego orzeczenia.

Zgodnie z przepisem art. 457§2 kpk niniejsze uzasadnienie sporządzone zostało, co do apelacji obrońcy oskarżonego E. U. na skutek złożonego przez obrońcę wniosku o uzasadnienie wyroku.

Kwestionując wydane w przedmiotowej sprawie rozstrzygnięcie obrońca oskarżonego E. U. w pkt 1 apelacji podnosi zarzut naruszenia przepisu postępowania art. 410 kpk poprzez przyjęcie za podstawę wyroku okoliczności nieujawnionej w toku rozprawy, tj. okoliczności prowadzenia pojazdu przez oskarżonego na drodze publicznej, mimo faktu, iż ta okoliczność nie wynika z materiału sprawy, a powyższe uchybienie mogło mieć wpływ na treść wyroku w zakresie niezasadnego – jak stwierdza skarżący – przypisania oskarżonemu jednego ze znamion czynu zabronionego.

W świetle powyższego koniecznym pozostawało uzupełnienie postępowania dowodowego w postępowaniu odwoławczym i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków S. M. i B. K. funkcjonariuszy policji, którzy przeprowadzili w dniu 17.05.2017 roku kontrolę drogową z udziałem oskarżonego kierującego pojazdem marki O. (...) o nr rej. (...).

Wbrew twierdzeniom apelującego dopuszczenie dowodu z zeznań tych świadków nie prowadziło do naruszenia art.174 kpk, nie miało to miejsca również w wypadku okazania świadkom treści notatki z interwencji. Świadkowie relacjonowali, co pozostawało w ich pamięci w zakresie przeprowadzonej interwencji, natomiast okazanie notatki w toku przesłuchania osobie, która pozostaje jej autorem niewątpliwie nie zmierza do naruszenia art.174 kpk. Zastępowanie dowodów z art. 174 k.p.k. zachodzi wówczas, gdy sąd pomija treść wyjaśnień lub zeznań, posilając się wyłącznie pismami, zapiskami lub notatkami urzędowym (LEX nr 1277804 - dzieląc pogląd prawny wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2013 r. ,V KK 366/12).

W złożonych w sprawie zeznaniach S. M. odniósł się do kwestii związanych z przeprowadzoną interwencją. Z relacji świadka wynika, iż pojazd kierowany przez oskarżonego w tamtym czasie przemieszczał się ulicą (...) a za tym pojazdem jechał radiowóz (z włączonymi sygnałami – świetlnymi i dźwiękowymi - do zatrzymania). W pewnym momencie kierujący tymże samochodem wjechał w podwórko. Po zatrzymaniu pojazdu i następnie dokonaniu sprawdzenia przez interweniujących funkcjonariuszy w systemie okazało się, iż kierujący tym pojazdem posiadał status osoby, która nie ma uprawnień do kierowania pojazdami. W rozmowie z funkcjonariuszami kierujący samochodem oskarżony sam przyznał, iż nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami. Jak zaznaczył przy tym świadek ulica (...) to droga publiczna (...)na całym odcinku. Zauważyć ponadto należy, iż świadek B. K., w swojej relacji przedstawionej na rozprawie odwoławczej odnosząc się do przeprowadzonej kontroli drogowej zauważył, iż było to na granicy ul. (...), w okolicach wiaduktu kolejowego w W.. Zatrzymany został kierujący pojazdem, którym okazał się oskarżony. Jak stwierdził świadek gdy po wydaniu polecenia zatrzymania sygnałami świetlnymi i dźwiękowymi do zatrzymania się kierujący wjechał w podwórko przeprowadzone zostały tam czynności i po sprawdzeniu w systemie okazało się, iż kierujący nie miał uprawnień do kierowania pojazdami.

Mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ocenionego w sposób swobodny, nie budzi żadnych wątpliwości kwestia, iż w czasie zaistniałego w dniu 17 maja 2017 roku zdarzenia oskarżony E. U. kierował – pomimo wydanej przez Starostę (...) decyzji z dnia 07.01.2016 roku o cofnięciu uprawnień wg kat B nr prawa jazdy (...) - samochodem po drodze publicznej.

Zarzut apelacyjny dotyczący naruszenia art. 410 kpk w świetle powyższego stał się bezprzedmiotowy i nie wymaga odniesienia.

Rozpatrując podniesiony w pkt 2 apelacji zarzut naruszenia art. 167 kpk, a którego obrońca oskarżonego upatruje w niezwyfikowaniu z urzędu przez Sąd twierdzeń oskarżonego dotyczących jego skomplikowanej sprawy związanej z odzyskaniem uprawnień kierowcy i tym samym nie wzięcie ich pod uwagę na korzyść oskarżonego przy określaniu rodzaju i wymiaru kary, a powyższe uchybienie - w ocenie skarżącego - mogło mieć wpływ właśnie na rodzaj i wymiar kary zaznaczenia wymaga, iż jakkolwiek sąd orzekający ma obowiązek dochodzenia do prawdy obiektywnej, również w sytuacji, gdy strony nie wnioskuje o przeprowadzenie nowych dowodów, ale dopiero wówczas, gdy dokonując oceny wszystkich posiadanych dowodów, uzna, że materiał dowodowy jest niepełny i nasuwa wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy, a więc powinien być uzupełniony. W sprawie tej niewątpliwym pozostaje, jak zauważono już powyżej, iż w czasie zaistniałego zdarzenia oskarżony E. U. kierował pojazdem marki O. (...) o nr rej. (...) pomimo wydanej przez Starostę (...) decyzji z dnia 07.01.2016 roku o cofnięciu uprawnień kat B po drodze publicznej, a wymieniony miał świadomość, iż w tym czasie nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami. Kwestia, iż oskarżony nie zgadza się z wydaną decyzją a także czyni starania zmierzające do odzyskania uprawnień do kierowania pojazdami nie przemawia - wbrew odmiennym, jak się wydaje zapatrywaniom wyrażanym przez autora apelacji - za koniecznością uwzględnienia tych aspektów na korzyść oskarżonego przy orzekaniu o karze. Sąd rejonowy wyrokując w sprawie i orzekając o karze miał na uwadze wszystkie istotne w tym zakresie aspekty, czemu dał wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia wykazała jednakże, iż wydany wyrok wymagał zmiany. Trafnym pozostaje bowiem przedstawiony na rozprawie odwoławczej alternatywny wniosek prokuratora w zakresie w jakim wskazuje na potrzebę orzeczenia wobec oskarżonego obowiązku (co ma charakter obligatoryjny zgodnie z art. 72§1 kk) z art. 72§1 pkt 1 kk w postaci informowania sądu o przebiegu okresu próby na piśmie co trzy miesiące. Orzeczenie jednakowoż wobec oskarżonego na podstawie art. 72§1 pkt 8 kk obowiązku respektowania decyzji Starosty (...) o cofnięciu uprawnień w okresie obowiązywania tej decyzji – o co również alternatywnie wnosił autor apelacji nie byłoby celowe - oskarżony E. U., jak wynika z akt sprawy czyni starania zmierzające do uzyskania uprawnień do kierowania pojazdami - trzeba przy tym również pamiętać, iż w wydanym wyroku wobec oskarżonego nie orzeczono nadzoru kuratora w okresie próby, wobec czego brak było podstaw do zastosowania środka probacyjnego z art. 72§1 pkt 8 kk o treści wnioskowanej przez skarżącego, ponadto niezależnie od postulowanego obowiązku na oskarżonym obowiązek taki z mocy prawa spoczywa.

Z tych też względów zaskarżony wyrok podlegał zmianie w ten sposób, że na podstawie art. 72§1 pkt 1 kk zobowiązano oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby na piśmie co 3 miesiące, w pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy (art. 437§1 kpk).

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o Adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 24 z późn. zm.) oraz §17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 roku (Dz. U. z 2016 roku poz. 1714) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. U. z Kancelarii Adwokackiej w W. 723,24 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624§1 kpk zwalniając oskarżonego od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.